

*Nie zmuszajmy dzieci do aktywności,
lecz wyzwalamy aktywność,
nie każmy myśleć,
lecz twórzmy warunki do myślenia.
Nie żądajmy, lecz przekonujmy.
Pozwólmy dziecku pytać
i powoli rozwijajmy jego umysł tak,
by samo widzieć chciało.*

[Janusz Korczak]

***KONCEPCJA
FUNKCJONOWANIA
I ROZWOJU
SPECJALNEGO OŚRODKA
SZKOLNO-WYCHOWAWCZEGO
W TORUNIU***

2014-2019

Spis treści:

- Misja i wizja SOSW im J. Korczaka w Toruniu **s.3**
- Podstawowe kierunki rozwoju Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego **s.4**
- Rozpoznane mocne strony Ośrodka oraz obszary wymagające doskonalenia **s. 5**
- Priorytetowe kierunki rozwoju i funkcjonowania Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Toruniu **s. 6**
- Zarządzanie jakością jako preferowany styl zarządzania **s. 9**

"Dziecko chce być dobre,

Jeśli nie umie - naucz

Jeśli nie wie - wytłumacz

jeśli nie może - pomóż."

Janusz Korczak

MISJA

Jesteśmy szkołą, która:

D- dba o wszechstronny rozwój uczniów na miarę ich możliwości intelektualnych i psychofizycznych

Z –zapewnia bezpieczeństwo i zapobiegamy niepożądanym zachowaniom

I – indywidualizuje proces nauczania i wychowania

S – szanuje drugiego człowieka, jego prawo do odmienności

I – integruje się ze środowiskiem lokalnym

A – angażuje społeczność uczniowską w życie szkoły

J – jest otwarta na wprowadzanie zmian

WIZJA

J – jesteśmy po to, aby nauczać, tłumaczyć, pomagać

U – uczymy poszanowania historii narodu i tradycji regionu oraz wychowujemy w duchu patriotyzmu

T – troszczymy się o podnoszenie efektywności kształcenia na wszystkich etapach edukacyjnych

R – rozwijamy właściwą współpracę z rodzicami w procesie kształcenia i wychowania

O – organizujemy nowatorskie zajęcia przygotowujące uczniów do pełnienia różnych ról w społeczeństwie

PODSTAWOWE KIERUNKI ROZWOJU SPECJALNEGO OŚRODKA SZKOLNO-WYCHOWAWCZEGO

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka jest publiczną placówką dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym i niepełnosprawnościami sprzężonymi, której organem prowadzącym jest Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W skład Ośrodka wchodzi Wczesne Wspomaganie Rozwoju Dziecka, Szkoła Podstawowa Specjalna nr 25, Gimnazjum Specjalne nr 25, Zasadnicza Szkoła Zawodowa oraz Szkoła Przynosząca do Pracy nr 25 oraz internat.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy jest placówką profesjonalnie przygotowaną do pracy z dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnością intelektualną. Uczniowie bez względu na możliwości percepcyjne mają prawo do edukacji o czym mówi artykuł 28 i 29 Konwencji o Prawach Dziecka oraz prawa do czerpania korzyści z dobrodziejstw jakie niesie nauka i praca. W szkole specjalnej trzeba poprzez odpowiednie metody nauczania, specjalne formy pracy przygotować dzieci i młodzież do możliwie najbardziej samodzielnego życia, nauczyć je rozumienia zmian społecznych, przygotować do pracy zawodowej. Aby osiągnąć powyższe cele stwarzamy w Ośrodku optymalne warunki do wszechstronnego rozwoju ucznia. Pod warunkiem, że znamy dobrze środowisko szkolne uczniów, atmosferę, stosunki koleżeńskie, oczekiwania rodziców, sytuację domową itp. W ramach prowadzonego nadzoru pedagogicznego mobilizowano nauczycieli do podejmowania inicjatyw prowadzących do poznania wewnętrznej struktury klasy a następnie modelowania wzajemnych relacji między uczniami. Prowadzenie wywiadów środowiskowych oraz indywidualna współpraca z rodzicami pomagała poznać i lepiej zrozumieć wychowanka. Efektem tych działań było opracowanie szczegółowej strategii oddziaływań wychowawczych i dydaktycznych.

Wielopłaszczyznowe oddziaływania dydaktyczne i wychowawcze w przyjaznym, otwartym na zmiany, chętnym do współpracy Ośrodkiem sprzyjają osiągnięciu naczelnego celu jakim jest wszechstronny rozwój wychowanka.

W Ośrodku każdemu wychowankowi umożliwia się odniesienie sukcesu, co zwiększa jego poczucie własnej wartości. Każde dziecko może się czuć w niej bezpiecznie, może rozwijać swoje zainteresowania i umiejętności, by później wykorzystywać je z sukcesem w dorosłym życiu.

MOCNE STRONY SOSW W TORUNIU ORAZ OBSZARY PRACY WYMAGAJĄCE DOSKONALENIA

Na podstawie analizy wyników badań ankietowych dotyczących funkcjonowania placówki w różnych obszarach, wyników kontroli wewnętrznych i zewnętrznych oraz wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego można określić mocne i słabe strony SOSW.

MOCNE STRONY

- ✓ Możliwość kontynuacji nauki począwszy od szkoły podstawowej, gimnazjum po zasadniczą szkołę zawodową lub szkołę przysposabiającą do pracy
- ✓ W SOSW pracują kompetentni nauczyciele, którzy systematycznie podnoszą kwalifikacje, wykazują duże zaangażowanie w rozwój, życie Ośrodka i pracę dla niepełnosprawnego ucznia
- ✓ Placówka posiada atrakcyjną ofertę edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą
- ✓ Zasadnicza Szkoła Zawodowa kształci w wielu różnych zawodach
- ✓ Utworzenie ośrodków egzaminacyjnych dla zawodów: krawiec, kucharz, cukiernik
- ✓ Wszyscy uczniowie objęci są zajęciami rewalidacyjnymi zgodnie z zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznej
- ✓ Podejmowane są działania profilaktyczne i wychowawcze poprzez współpracę z instytucjami wspierającymi profilaktykę uzależnień oraz promujących zdrowy styl życia
- ✓ Każdy uczeń ma opracowany przez zespół specjalistów IPET
- ✓ Nauczyciele rozwijają i eksponują umiejętności i sprawności uczniów poprzez ich udział w konkursach, olimpiadach, zawodach, uroczystościach i imprezach szkolnych
- ✓ Organizacja pracy szkoły jest dostosowana do oczekiwań i potrzeb uczniów i rodziców
- ✓ Uczniowie biorą udział w projektach unijnych
- ✓ Szeroka oferta imprez szkolnych, wycieczek oraz zajęć pozalekcyjnych dostosowana jest do potrzeb i oczekiwań uczniów, rodziców i środowiska
- ✓ Nowoczesny, dobrze wyposażony internat
- ✓ Dobra lokalizacja placówki

SŁABE STRONY

OBSZARY PRACY OŚRODKA WYMAGAJĄCE DOSKONALENIA

- ✓ Niska motywacja uczniów do nauki
- ✓ Pomimo ogólnej poprawy frekwencji nadal niektórzy uczniowie mają wysoką absencję na zajęciach lekcyjnych (wagary, nieusprawiedliwione nieobecności, ucieczki z pojedynczych godzin, spóźnienia)
- ✓ Znaczna grupa uczniów paląca papierosy jest dużym problemem wychowawczym
- ✓ Posługiwanie się przez uczniów niecenzuralnym słownictwem, występowanie agresji słownej
- ✓ U znacznej liczby rodziców brak zainteresowania losem szkolnym swoich dzieci, współpracą z wychowawcą i ze szkołą
- ✓ Brak bezpłatnych przejazdów MZK utrudnia kontakt z ogólnodostępnymi ośrodkami kultury (np. imprezy, koncerty, wystawy, prezentacje) w śródmieściu Torunia co ogranicza swobodę w korzystaniu z dóbr kultury
- ✓ Brak dostępu do Internetu w niektórych salach lekcyjnych
- ✓ Zbyt mała baza lokalowa w tym niewystarczająca ilość sal do rewalidacji
- ✓ Budynek szkolny wymaga kapitalnego remontu z dostosowaniami dla osób niepełnosprawnych

PRIORYTETOWE KIERUNKI ROZWOJU I FUNKCJONOWANIA SPECJALNEGO OŚRODKA SZKOLNO-WYCHOWAWCZEGO W TORUNIU

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
W ZAKRESIE KSZTAŁCENIA I REWALIDACJI	
Objęcie kształceniem specjalnym w Ośrodku dzieci od momentu wykrycia niepełnosprawności poprzez przedszkole, szkołę podstawową, gimnazjum, szkołę zawodową i przysposabiającą do pracy.	Stworzenie Oddziału Przedszkolnego. Wczesne Wspomaganie Rozwoju Dziecka poprzez stworzenie systemu oddziaływań profilaktycznych, diagnostycznych, leczniczo-rehabilitacyjnych i terapeutyczno-edukacyjnych dla dziecka

	niepełnosprawnego od najmłodszych lat.
Objęcie kształceniem, wychowaniem, opieką i rewalidacją dzieci autystyczne.	Stworzenie oddziałów dla dzieci z autyzmem. Zapewnienie wykwalifikowanej kadry.
Podnoszenie efektywności kształcenia.	Dokonywanie oceny funkcjonowania szkolnych planów nauczania i wprowadzania korekt. Diagnozowanie uczniów na wszystkich etapach edukacyjnych oraz ewaluacja. Opracowanie IPET dla każdego ucznia. Ewaluacja regulaminów, instrukcji i procedur, które zostały wdrożone i w miarę potrzeby zgodnie ze zmieniającymi się przepisami zmieniane i uzupełniane. Przeprowadzanie próbnych sprawdzianów SP i egzaminów Gimnazjum, egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. Analiza wyników nauczania i wprowadzanie programów naprawczych. Prowadzenie i rozszerzanie oferty ośrodków egzaminacyjnych dla większej ilości zawodów. Tworzenie nowych kierunków kształcenia zawodowego. Rozszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych. Podnoszenie kompetencji zawodowych przez nauczycieli.
W ZAKRESIE OPIEKI, WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI	
Opracowywanie i wdrażanie planów wychowawczych i profilaktycznych Ośrodka.	Realizacja zadań zawartych w planach zgodnie z wytycznymi MEN na dany rok szkolny i sprawdzanie efektywności zastosowanych działań wychowawczych, opiekuńczych i profilaktycznych.
Powołanie Szkolnego Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej.	Kompleksowa pomoc uczniom przez specjalistów: pedagoga, psychologa, logopedę, socjoterapeutę.

Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i innymi instytucjami wspomagającymi Ośrodek w działaniach wychowawczych i profilaktycznych.	Bogata oferta zajęć profilaktycznych skierowana do uczniów prowadzonych przez przedstawicieli policji i straży miejskiej oraz stowarzyszenia i fundacje.
Współpraca z rodzicami.	Doprowadzanie do aktywnego udziału rodziców w życiu Ośrodka: -zajęcia otwarte dla rodziców -praca w Radzie Rodziców -zaangażowanie rodziców w organizowanie imprez szkolnych i wycieczek -prowadzenie warsztatów profilaktycznych dla rodziców.
Organizowanie czasu wolnego uczniom.	Organizowanie wycieczek, zajęć świetlicowych, propagowanie działalności samorządu Ośrodka i wolontariatu.
Propagowanie zdrowego stylu życia, kultury fizycznej i działań proekologicznych.	Organizowanie zawodów sportowych, pokazów zdrowej żywności, organizowanie akcji ekologicznych, udział w programach „Owoce w szkole”, „Szlanka mleka”
W ZAKRESIE WSPÓLDZIAŁANIA ZE ŚRODOWISKIEM	
Kreowanie pozytywnego obrazu Ośrodka w środowisku lokalnym.	Działalność Zespołu ds. promocji Ośrodka. Prowadzenie stron internetowych. Współpraca z UMK. Współpraca z mediami. Organizowanie i współorganizowanie imprez środowiskowych, akcji charytatywnych, wystaw tematycznych, przyjazdów gościnnych z innych placówek, konferencji, wyjazdów studyjnych. Współpraca z instytucjami kulturalnymi. Współpraca w ramach wolontariatu z ośrodkami, fundacjami i stowarzyszeniami. Współpraca w zakresie wychowania, socjalizacji oraz przeciwdziałania przestępczości z powołanymi do tego instytucjami

W ZAKRESIE ROZWOJU I MODERNIZACJI BAZY OŚRODKA	
Utrzymywanie szkoły w odpowiednim stanie technicznym.	Pozyskiwanie środków z 0,4 % rezerw subwencji oświatowej MEN Bieżące prace remontowo- naprawcze.
Doposażenie placówki w nowoczesne pomoce dydaktyczne.	Zakup pomocy dydaktycznych zgodnie z zapotrzebowaniami opracowanymi przez zespoły przedmiotowe.
Rozbudowa i modernizacja placówki	Pozyskanie środków z Samorządu Województwa Kujawsko- Pomorskiego. Pozyskiwanie środków z budżetu partycypacyjnego Torunia. Kapitałny remont i rozbudowa Ośrodka, zgodnie z planem rozbudowy. Wykonanie Placu zabaw dla dzieci.
W ZAKRESIE POZYSKIWANIA ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH	
Wspieranie rodzin o niskim statusie społecznym	Współpraca z Bankiem Gospodarki Żywnościowej. Udział w programach pomocowych. Pozyskiwanie środków z funduszy europejskich poprzez udział w projektach. Pozyskiwanie środków finansowych na pomoc materialną dla uczniów z organizacji pozarządowych.
Pozyskiwanie środków.	Wynajem sali gimnastycznej, pomieszczeń dydaktycznych i pokoi.

ZARZĄDZANIE JAKOŚCIĄ JAKO STYL ZARZĄDZANIA

I KIEROWANIA PLACÓWKĄ

Zastosowanie w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym zasad organizacji i zarządzania, w tym zasad planowania jest możliwe, a nawet niezbędne z uwagi na delegowanie szkole licznych kompetencji w wyniku reformy systemu oświatowego. Preferując zarządzanie strategiczne należy w oparciu o misję i wizję Ośrodka wytyczyć podstawowy cel polegający na rozwoju placówki.

Myśląc o przyszłości Ośrodka należy umiejętnie wyważyć proporcje między ciągłością a zmianą. Kontynuować w niezmienionej formie te wszystkie obszary funkcjonowania placówki, które działają bez zarzutu i cieszą się dużym uznaniem. Pamiętać jednak trzeba, że zmierzając do rozwoju placówki nie można unikać wprowadzania zmian,

których celem jest dostosowanie jej działalności do potrzeb i oczekiwań uczniów, nauczycieli i rodziców.

Ważnym wobec powyższego postulatem jest tworzenie i konstruowanie przez dyrektora warunków pozytywnego myślenia pracowników Ośrodka w kategorii szans i możliwości głównie przy planowaniu pracy na dłuższe terminy.

Zadaniem Dyrektora placówki jest przekonanie nauczycieli do wizji rozwoju i rozbudowy Ośrodka i stworzenia jedynej w Toruniu placówki obejmującej kompleksowo proces edukacyjno-terapeutyczny dziecka upośledzonego umysłowo z terenu województwa kujawsko-pomorskiego (od przedszkolaka do wykwalifikowanego pracownika).

Opracowano wizję rozwoju i rozbudowy placówki na podstawie czego został skonstruowany program funkcjonalno-użytkowy. W planach na przyszłe lata przewiduje się remont kapitalny SOSW z dostosowaniem budynku dla osób niepełnosprawnych, nadbudowę nad szkołą i internatem, budowę przedszkola, budynku dla szkoły przysposabiającej do pracy, basenu rehabilitacyjnego oraz rozbudowę sali gimnastycznej i boiska szkolnego. Modernizacja również dotyczy internatu.

Współdziałanie z pracownikami Ośrodka czyni ich współodpowiedzialnymi za jakość i organizację pracy. Preferowanym stylem kierowania placówką jest styl demokratyczny przybierający w konkretnych warunkach różne jego odcienie. Model demokratyczny implikuje podmiotowość zarówno pracowników jak i uczniów oraz ich rodziców. Jednym ze składników tak pojmowanego zarządzania jest delegowanie uprawnień na rzecz podwładnych. Przekazywanie przez dyrektora Ośrodka jak największej ilości uprawnień swoim podwładnym pozwoli na rozwój samodzielności pracowników i pobudzi ich inicjatywę oraz przyczyni się do poprawy skuteczności zarządzania placówką.

W ramach dbałości o interesy pracownicze niezbędna i konieczna jest współpraca ze związkami zawodowymi. Natomiast cele i zadanie stawiane przed placówką realizowane mogą być tylko w ścisłym współdziałaniu z władzami oświatowymi i samorządowymi.

Często niedocenianą i niewykorzystaną w pełni jest rola rodziców w placówce, dlatego należy położyć większy nacisk na pełną współpracę z rodzicami, by czuli się współgospodarzami Ośrodka.

Kierowanie placówką oparte na przestrzeganiu prawa oświatowego jest warunkiem podniesienia efektów pracy w każdej płaszczyźnie funkcjonowania Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Toruniu. W kolejnych latach należy monitorować przepisy i dostosowywać prawo wewnętrzne do obowiązujących przepisów zewnętrznego prawa oświatowego.